

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage

Doorkiesnummer

Behandeld door

E. Leppink

Datum

22 maart 2022

Onderwerp

Jaarverantwoording 2021 op hoofdlijnen

Geachte leden van de raad,

Geachte raadsleden,

In onze vergadering van 22 maart jl. hebben wij kennis genomen van de concept jaarverantwoording 2021 en hebben wij besloten deze voor controle aan te bieden aan de accountant. Net als vorig jaar en in overleg met de commissie planning en control informeren wij u per raadsbrief op hoofdlijnen over de gerealiseerde programmaresultaten en het voorlopige financiële resultaat.

De programma's laten over 2021 mooie resultaten zien! Alle inspanningen van de afgelopen jaren beginnen vruchten af te werpen. Ook onze andere sturingsprincipes, lijn- en wijksturing laten mooie resultaten zien in 2021. Er wordt volop gewerkt aan de stad, of het nu de aanpassing is van onze fysieke infrastructuur, of de kleinschaligere initiatieven in onze wijken, we zien op alle onderwerpen vooruitgang.

In financiële zin sluiten we 2021 positief af, het voorlopige rekeningresultaat bedraagt 16,6 miljoen euro positief.

Programmaresultaten

Wij geven hier per programma een overzicht van de meest in het oog springende activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar.

Programma Binnenstad

In 2021 zijn we in de Binnenstad volop doorgegaan met ontwikkelingen die onze stad mooier en aantrekkelijker maken. We werken hard door aan een ontwikkelplan voor de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadhuis en het marktplein, inclusief het Havenblok). De binnenstadsondernemers hebben in 2021 positief gestemd over de totstandkoming van een Bedrijven Investeringszone (BIZ). Een mooie mijlpaal die komend jaar leidt tot een nieuwe impuls en extra investeringen in onze binnenstad!

We pakten leegstand vroegtijdig aan door het verstrekken van subsidies via het gevefonds en door op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde leegstandsverordening vroegtijdig met eigenaren van leegstaande panden in gesprek te gaan.

We stelden de gebiedsvisie Grootgravenkwartier vast om de vervolgstap in de transformatie van het gebied rondom Grotestraat Noord te kunnen zetten. Hiervoor werd een bijdrage van 1 miljoen euro van de provincie verkregen vanuit de Ruimte, Wonen en Retail regeling. De voorbereiding van de herinrichting van de openbare ruimte is inmiddels gestart voor dit gebied en verschillende pandeigenaren zijn ook al begonnen met de transformatie van hun pand van winkel naar woning.

Programma Economie en Participatie

Almelo scoort hoger bij ondernemers op ondernemersklimaat en dienstverlening dan 2 jaar geleden. En we doen dat beter dan veel andere gemeenten: inmiddels staat Almelo in de top 10 van meest MKB vriendelijke steden van Nederland. Dat is mede te danken aan de inzet vanuit ons Ondernemersloket op de dienstverlening aan en samenwerking met het Almelo'se bedrijfsleven. De samenwerking tussen bedrijven en gemeente heeft een impuls gekregen met de instelling van twee nieuwe Bedrijven Investeringszones, in de binnenstad en op het bedrijvenpark Bornsestraat.

De vraag naar bedrijfskavels overtrof alle eerdere regionale prognoses. In samenspraak met de regiogemeenten en de Provincie Overijssel is ruim 12 hectare gedeprogrammeerde (ijskast)grond alsnog beschikbaar gekomen en verkocht in 2021. Op het XL Businesspark zijn inmiddels alle kavels vergeven. Om regionaal toch grote ruimtevragers te kunnen faciliteren werkt Almelo, op verzoek van de Twenteboard, aan een ruimtelijke ontwikkelstrategie voor XL Businesspark 2.

Een groot aantal Almeloërs heeft een (nieuwe) baan gevonden door gebruik te maken van voorzieningen zoals het Twents Fonds voor Vakmanschap, de nieuwe werkplein app of het Twents Huis van de Logistiek. Bovendien zijn ruim 700 mensen gestimuleerd om meer maatschappelijk actief te zijn door het uitoefenen van een tegenprestatie.

Programma Duurzaamheid

We hebben heel veel 'zon op daken' gerealiseerd. Met zonnepanelen op daken en op land hebben we onze bijdrage via zonne-energie in de Regionale Energiestrategie zo goed als ingevuld. Daarnaast levert de Leemslagenplas duurzame koude aan het ziekenhuis.

Ook in het verduurzamen van de woningvoorraad zijn stappen gezet. In november 2021 heeft de gemeente Almelo voor de wijk Aalderinkshoek een aanvraag gedaan voor een Rijksbijdrage in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken. De bijdrage dekt de onrendabele top van de investering af en maakt het in financieel opzicht mogelijk om een deel van de wijk aardgasvrij te maken. Onlangs is bekend gemaakt dat wij de bijdrage daadwerkelijk ontvangen. De gemeente Almelo heeft gebruikgemaakt van een landelijke regeling met subsidie voor kleine energiebesparende maatregelen. Ruim 5.000 woningeigenaren hebben voor 50 euro aan kleine energiebesparende maatregelen ontvangen. Denk aan duurzame lampen, tochtstrippen en radiatorfolie.

Samen met de buurgemeenten Tubbergen en Twenterand en de provincie Overijssel werkt Almelo aan een verkenning naar de mogelijkheden voor windenergie. De samenwerking zorgt voor afstemming op het gebied van ruimtelijke- en technische (on)mogelijkheden en een eenduidige communicatie naar inwoners van het gebied.

In mei 2021 is de Almelo'se Klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. Het geeft duidelijkheid over de gevolgen van Klimaatverandering voor Almelo en de stappen die Almelo zet om zich daarop voor te bereiden. De voorbereidingen voor de stimuleringsregeling zijn opgestart.

Programma Veiligheid

Almelo is in 2021 helaas geconfronteerd met een aantal dodelijke incidenten. Deze incidenten onderstrepen het belang van het versterken van de verbinding tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Het project Streettriage is hier een voorbeeld van. In 2021 werd streettriage structureel na een succesvolle pilot. Streettriage levert volgens de betrokken partners een grote bijdrage aan het realiseren van passende hulpverlening bij meldingen van personen met zorgwekkend gedrag.

De gemeente Almelo participeert binnen het regionaal programma Jeugd en Criminaliteit. Lokaal zijn wij gestart met het opstellen van een integraal actieplan voor Jeugd en Veiligheid. Het actieplan richt zich op het beperken van het risico dat kwetsbare jeugd afglijdt richting criminaliteit. Dit gebeurt door preventie, signalering en gerichte interventies, zowel op het gebied van zorg als straf.

In 2021 vonden verschillende integrale controles plaats. Zo startte de gemeente met de grootschalige integrale controle van garageboxen en controles bij autobedrijven. Ook werd integraal gecontroleerd op illegaal gokken. Met deze integrale acties blijven wij illegale activiteiten bestrijden. Inwoners waarderen deze acties. Ze dragen daarmee bij aan het vertrouwen in de gemeente. Uit de evaluatie van een proef met bodycams door boa's blijkt dat een bodycam een preventief effect heeft op het gedrag van mensen. Zij gedragen zich rustiger zodra ze een bodycam zien, hetgeen het veiligheidsgevoel van boa's vergroot. Almelo kiest er voor de bodycam onderdeel te laten zijn van de standaarduitrusting van alle boa's.

Onze voortrekkersrol op het gebied van aanpak van ondermijnende criminaliteit is bevestigd door een weerbaarheidsscan van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland (RIEC ON). Almelo scoort hoog en is voorloper in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarmee heeft Almelo regionaal een voorbeeldrol.

Programma Zorg

Eind 2021 is de Preventieagenda 1.0 vastgesteld. Hiermee leggen we de focus op het bevorderen van een positieve gezondheid van Almeloërs en zetten we in op het normaliseren en demedicaliseren van problemen en op het vergroten van eigen kracht en zelfredzaamheid. Het doel hiervan is om meer gezonde jaren voor Almeloërs te realiseren.

Om eigen kracht en zelfredzaamheid te bevorderen zijn er verschillende projecten gestart. Zo deed Almelo mee aan een landelijke pilot om de bestaande mantelzorgregelingen beter bekend te maken onder mantelzorgers en zijn we in september gestart met een campagne "Tijd gaat snel". Via deze campagne willen we oudere inwoners van Almelo bewust maken van hun toekomstige woon- en zorgbehoefte en hen beter voorbereiden, zodat zij in de toekomst zo veilig en zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven wonen. Verder zijn wij als een van de eerst gemeenten in Twente gestart met het programma 'Nu Niet Zwanger' en zijn er 2021 voorbereidingen getroffen om een signaalpunt eenzaamheid te realiseren. Begin 2022 wordt dit signaalpunt gelanceerd.

Programma Nieuwstraatkwartier

In het Nieuwstraatkwartier is in 2021 hard gewerkt, samen met de bewoners en de andere partijen die actief zijn in de wijk. Dit heeft geleid tot een aantal mooie resultaten, waarvan de belangrijkste misschien wel is dat er ondanks alle coronabeperkingen toch diverse bewonersinitiatieven zijn gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld de realisatie van een hondenspeelveld aan de Nieuwstraat/Rohofstraat of de Geveltuinjes aan de Ambtsstraat. Daarnaast is er samen met de betrokken partijen voor de Witvoeten- en Gravenstraat een plan gemaakt voor een klimaat- en

toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, is er een lange termijn visie opgesteld voor bedrijventerrein Achter de molen en is er gewerkt aan een aardgasvrij-ready Nieuwstraatkwartier. De oude woningen aan de Witvoeten- en Gravenstraat zijn inmiddels gesloopt en de nieuwe aardgasvrije woningen zijn in aanbouw. Om overlast van (illegale) kamerverhuur tegen te gaan is in de week van de ondermijning een actie gehouden om overlast van (illegale) kamerverhuur tegen te gaan.

Programma Omgevingswet

In 2021 is de invoering van de wet uitgesteld tot 1 januari 2023. Oorzaak hiervan is dat de softwaresystemen nog niet goed aansluiten en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog niet vlekkeloos functioneert. Daarnaast zijn er nog veel gemeenten die meer voorbereidingstijd nodig hebben. Almelo heeft zich goed voorbereid op de inwerkingtreding, hierdoor kunnen wij aangesloten worden direct ná de grote gemeenten.

Op verschillende onderdelen van de Omgevingswet zijn in 2021 stappen gezet. Zo is er gewerkt aan een participatieverordening die begin 2022 is vastgesteld en wordt er daarnaast gewerkt aan participatiebeleid. Onze werkprocessen hebben we in het afgelopen jaar verder uitgelijnd en in principe moeten we nu in staat zijn om binnen 8 weken een vergunning te verlenen. Daarbij is er ook veel aandacht geweest voor houding en gedrag. Via inhoudelijke opleidingen en trainingen zijn onze medewerkers voorbereid op de komst van de Omgevingswet. In 2022 krijgt dit een vervolg.

In 2021 hebben college en raad gesproken over de rol van de raad bij fysieke ontwikkelingen die een grote impact op de omgeving hebben. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de vraag bij welke ontwikkelingen de gemeenteraad gebruik wil maken van zijn adviesrecht en wanneer verplichte participatie aan de orde is.

Wijksturing

Voor wijksturing heeft 2021 in het teken gestaan van het samen met de woningcorporaties opstellen van wijkanalyses. Deze wijkanalyses vormen de basis voor de wijkopgaven 2022-2026. Maar ook in de wijken is het nodige opgepakt in 2021. Zo werden er in totaal 36 bewonersinitiatieven gerealiseerd met hulp van de gemeente en hebben wij samen met partners en bewoners complexe overlastsituaties aangepakt, zoals bij het Stadsstrand Indië en het Beeklustpark. Omwonenden van het uitgaansgebied werden betrokken bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Dit leidde tot de uitbreiding van de fietsenstalling in parkeergarage Hagenborgh en een grote schuifpoort bij de aangelegde calamiteitenroute voor de hulpdiensten.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat komt voor 2021 uit op 16,6 miljoen euro voordelig.

Het hier gepresenteerde resultaat van de concept jaarverantwoording 2021 is echter een voorlopig resultaat. Naast het feit dat er uit de accountantscontrole nog aanpassingen kunnen voortkomen, zijn er in het sociaal domein nog onzekerheden. Het financiële resultaat in de concept jaarverantwoording is gebaseerd op de gemeentelijke administratie per eind februari. Deze cijfers zijn vergeleken met de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. Echter, nog niet alle productieverantwoordingen en accountantsverklaringen zijn bij ons binnengekomen. De deadlines hiervoor verstrijken op 1 april. Dit betekent dat de cijfers van het sociaal domein nog zullen wijzigen, hetgeen invloed kan hebben op het resultaat van de gemeentelijke jaarrekening.

De definitieve jaarverantwoording 2021 bieden wij u na afronding van de accountantscontrole aan.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gerealiseerde resultaat. Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en het saldo van de reserve mutaties.

Resultaat	Begroting na wijziging		Realisatie		Verschil	N/V
		N/V	2021	N/V		
Saldo van baten en lasten	-18.753	V	-31.429	V	-12.676	V
Saldo reserve mutaties	14.155	N	14.777	N	622	N
Resultaat	-4.598	V	-16.652	V	-12.054	V

Bedragen x 1.000 euro

Begroting na wijziging

Het resultaat van de begroting na wijziging bedroeg 4,598 miljoen euro positief. Het begrote resultaat is als volgt opgebouwd:

Verloopoverzicht begrotingssaldo 2021	Begrotingssaldo	N/V
Primitieve begroting 2021	-131	V
Slotrapportage 2020	2	N
Voorjaarsrapportage 2021	- 2.423	V
Najaarsrapportage 2021	- 9.510	V
Resultaatbestemming najaarsrapportage 2021	11.844	N
Slotrapportage 2021	- 4.379	V
Begroting na wijziging	- 4.598	V

Bedragen x 1.000 euro

Resultaat 2021

Het gerealiseerde resultaat 2021 is 16,65 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen:

- het werkelijk saldo van baten en lasten is 31,43 miljoen euro voordelig. Ten opzichte van de begroting is het saldo van baten en lasten 12,68 miljoen euro voordelig;
- het werkelijk saldo van de reserve mutaties is 14,78 miljoen euro nadelig. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het saldo reserve mutaties 622.000 euro nadelig.

Saldo van baten en lasten

De belangrijkste verklaringen voor het voordeel op het saldo van baten en lasten van 12,68 miljoen euro zijn:

- Een voordelig resultaat op de gemeentelijke grondexploitaties van 8,02 miljoen euro.
- De decembercirculaire 2021 van het gemeentefonds leidt tot een voordeel van 2,28 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Via resultaatbestemming wordt een bedrag van 1,54 miljoen euro overgeheveld naar 2022, waarmee een netto voordeel van 735.000 euro in 2021 resteert ([RAAD-7070](#)).
- Vrijval van de verliesvoorziening RBT/XL-Businesspark van 1,07 miljoen euro.
- Voordeel op de Inkomensregelingen (BUIG/bijstand en TONK) van 1,64 miljoen euro.
- Een nadeel op WMO/Jeugd van afgerond 3 miljoen euro.

De begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten leidt tot een voordeel van 340.000 euro op het saldo van baten en lasten. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve overlopende werken tegenover.

Saldo reservemutaties

Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van ruim 0,6 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen van afgerond 100.000 euro en lagere onttrekkingen dan begroot van afgerond 0,5 miljoen euro.

De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in de bestemmingsreserve maatschappelijke opvang en beschermd wonen (mo en bw).

De onttrekkingen aan de reserve overlopende werken en reserve gebiedsgerichte aanpak zijn per saldo 340.000 euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn. Tot slot is de onttrekking aan de reserve mo en bw 180.000 euro lager dan begroot door de systematiek om eventuele verschillen bij maatschappelijke opvang en beschermd wonen in enig jaar te verrekenen met het opgebouwde saldo in de bestemmingsreserve.

Structureel rekeningresultaat

Het resultaat wordt voor ongeveer 15,2 miljoen euro veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. Na correctie voor de incidentele baten en lasten resteert een structureel rekeningresultaat van 1,5 miljoen euro voordelig.

Resultaatbestemmingen

Bij de definitieve jaarverantwoording, welke wij u volgens planning op 18 mei toesturen, vragen wij u om in te stemmen met de bestemming van het definitieve rekeningresultaat. Vooralsnog zijn wij voornemens u het volgende bestemmingsvoorstel voor te leggen:

Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag
Rijksuitkering bodemgelden	Storting in de reserve gebiedsgerichte aanpak	456
Decembercirculaire 2021- Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Storting in de reserve centrumgemeentetaken mo en bw	698

Decembercirculaire 2021 - Lokaal cultuuraanbod	Storting in de reserve overlopen werken en in 2022 een ophoging van de lasten op hoofdtakveld Sport, cultuur en recreatie	202
Decembercirculaire 2021 - overige reserveringen	Storting in de reserve overlopende werken en in 2022 een ophoging van de lasten op meerdere takvelden	645
IJbaan binnenstad	Storting in de reserve overlopende werken en in 2022 een ophoging van de lasten op hoofdtakveld Sociaal domein	85
Algemene reserve grondbedrijf	Storting in de algemene reserve grondbedrijf	8.759
Bestemmingsreserve stadsontwikkeling	Storting in de bestemmingsreserve stadsontwikkeling	5.000
Algemene reserve	Storting in de algemene reserve	807
Totaal		16.652

Bedragen x 1.000 euro

Rijksuitkering bodemgelden

Door vertraging bij de invoering van de Omgevingswet hebben uitvoeringsgemeenten in 2021 nog incidenteel een rijksuitkering bodem ontvangen. De verwachting is dat de gemeenten vanaf 2022 geen middelen voor het bodemprogramma meer ontvangen. Voorgesteld wordt de ontvangen uitkering toe te voegen aan de reserve gebiedsgerichte aanpak. De uitkering blijft daarmee beschikbaar om projecten in de bodemsanering de komende jaren te financieren.

Decembercirculaire 2021 - Maatschappelijke opvang en beschermd wonen ([RAAD-7070](#))

In de decembercirculaire 2021 heeft het Rijk een zesde corona compensatiepakket aan gemeenten beschikbaar gesteld. De huidige beleidslijn is om de compensatie toe te voegen aan de algemene middelen, tenzij er andere bestuurlijke afspraken zijn of worden gemaakt ([BW-7979](#)). Voor de centrumgemeentetaken maatschappelijke opvang en beschermd wonen geldt dat in regionaal verband is afgesproken dat alle financiële middelen hiervoor beschikbaar blijven. Het via de decembercirculaire 2021 ontvangen bedrag van 698.000 euro wordt daarom gestort in de reserve centrumgemeentetaken bw en mo.

Decembercirculaire 2021- Lokaal cultuuraanbod ([RAAD-7070](#))

Het zesde corona compensatiepakket uit de decembercirculaire 2021 omvat een bijdrage van 202.000 euro ter versterking van het lokaal cultuuraanbod. Het college stelt voor om dit bedrag vooralsnog te reserveren en op korte termijn te betrekken bij de afweging rondom cultuur.

Decembercirculaire 2021 - overige reserveringen ([RAAD-7070](#))

Via de decembercirculaire van het gemeentefonds hebben wij financiële middelen ontvangen die, gelet op het tijdschip van verschijnen van de circulaire, niet meer in 2021 konden worden aangewend. Deze middelen worden daarom overgeheveld naar 2022. Het gaat om de navolgende onderwerpen en bedragen:

Onderwerp	bedrag
Versterken gemeentelijke dienstverlening: het kabinet heeft als reactie op het rapport "Ongekend onrecht" van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag aangegeven dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten.	518.000
Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht: voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de wet ontvangen gemeenten in 2021 een initiële bijdrage van landelijk 10 miljoen euro.	44.000

Inburgering: aan de integratie-uitkering Inburgering wordt voor 2021 landelijk 6 miljoen euro toegevoegd voor de kosten die gemeenten maken voor informatievoorziening in voorbereiding op het nieuwe inburgeringsstelsel.	17.000
Einde lening inburgeringsplichtig: dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten zullen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden en ontvangen hiervoor aanvullende middelen.	16.000
Mantelzorgbeleid: het Rijk faciliteert via een eerste tranche in totaal 44 gemeenten via een decentralisatie-uitkering om de toegang tot lokale regelingen voor mantelzorgers te vereenvoudigen en de regellast voor mantelzorgers bij de aanvraag van deze voorzieningen te verminderen.	50.000
Totaal	645.000

Bedragen x 1 euro

IJsbaan binnenstad

Als gevolg van de beperkende coronamaatregelen heeft de geplande ijsbaan in de binnenstad in het laatste kwartaal van 2021 geen doorgang kunnen vinden. Inmiddels heeft het evenement alsnog plaatsgevonden. Ter dekking van de kosten hevelen we de hiervoor in 2021 gereserveerde middelen over naar 2022.

Algemene reserve grondbedrijf

De algemene reserve grondbedrijf is op dit moment nog negatief. Hoewel tegenover de negatieve reserve grondbedrijf een positieve algemene reserve staat, is het voortdurend aanhouden van negatieve reserves in beginsel niet wenselijk. Onze financiële positie laat het op dit moment na vele jaren weer toe om de reserve grondbedrijf weer op niveau te brengen. Voorgesteld wordt daarom om vanuit het positieve resultaat van de jaarverantwoording een bedrag van 8,76 miljoen euro toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Het saldo van deze reserve is daarmee volledig aangezuiverd en bedraagt dus 0 euro ultimo 2021. Vanuit deze basis kan in het kader van de herziening van de Nota reserves en voorzieningen, welke in 2022 aan uw raad zal worden voorgelegd, opnieuw een afweging worden gemaakt over de algemene reserve grondbedrijf en de wijze waarop er in de toekomst wordt gedoteerd of onttrokken aan deze reserve.

Bestemmingsreserve stadsontwikkeling

De raad is met raadsbrief ([RAAD-6762](#)) geïnformeerd over de Strategische uitvoeringsagenda stadsontwikkeling. Deze agenda geeft houvast en kaders voor de ontwikkeling van wijken, gebieden en locaties. Het college heeft hierin een aantal gebieden aangewezen als prioritaire ontwikkelopgaven voor de komende jaren. Ook de uitbreiding van bedrijventerreinen voor regionale en lokale ondernemers en het tot ontwikkeling brengen van een grote nieuwe woningbouwlocatie zijn prioritaire opgaven. Voor deze opgaven zijn de komende jaren forse (financiële) investeringen nodig. Bij de begroting 2022 is om die reden een bestemmingsreserve stadsontwikkeling ingesteld. Hieraan worden in 2022 en de daarop volgende jaren dotaties gedaan. Voorgesteld wordt om vanuit het rekeningresultaat 2021 een bedrag van 5 miljoen euro te storten in deze bestemmingsreserve.

Algemene reserve

Het restant van het gerealiseerd resultaat wordt gestort in de algemene reserve.

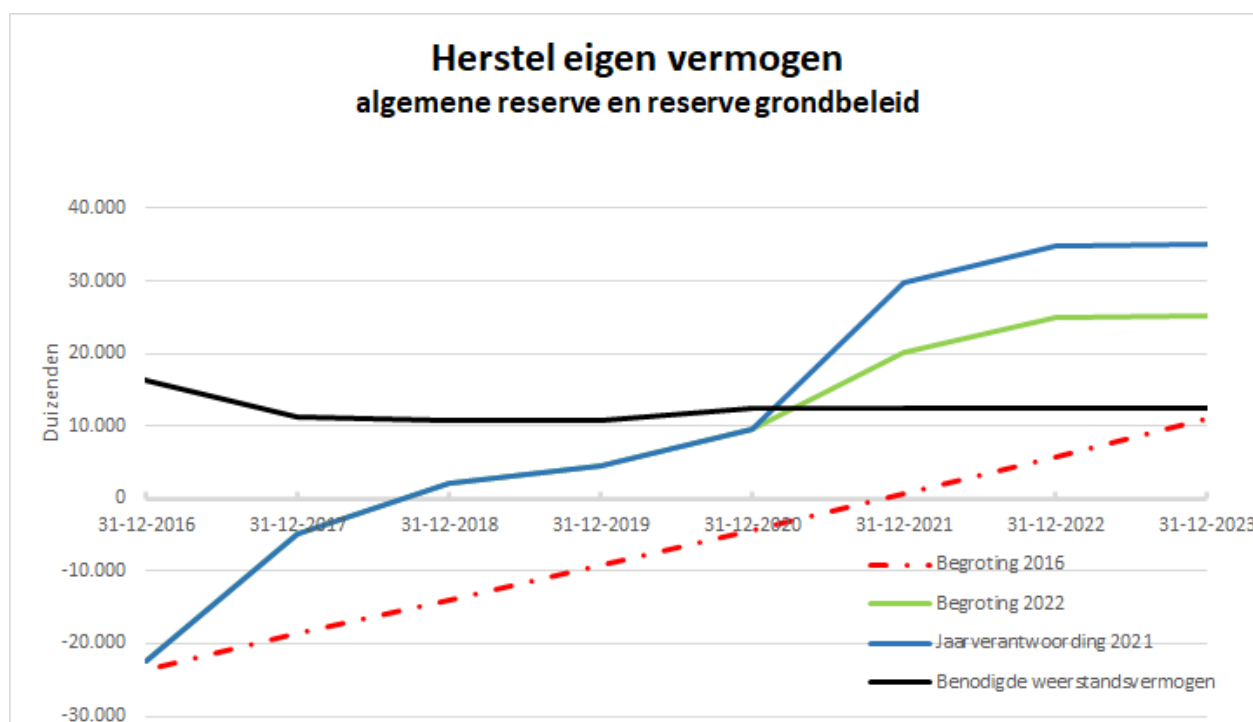
Herstel eigen vermogen

In de afgelopen jaren is uitvoering gegeven aan het in 2016 afgesproken financieel herstelplan. In 2018 bereikte de gemeente Almelo voor het eerst weer een positief eigen vermogen en door de toevoeging van de eveneens positieve rekeningresultaten in de jaren daarna is de gemeentelijke reservepositie verder verstevigd.

Na de voorgestelde bestemming van het resultaat van de jaarverantwoording 2021 bedraagt het saldo van de algemene reserve en de reservegrondbeleid 29,8 miljoen euro.

Daarmee is ook de ratio weerstandsvermogen, de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de onderkende risico's en het beschikbare weerstandscapaciteit, inmiddels op niveau. Deze ratio komt ultimo 2022 op 2,7 en dat is hoger dan de minimale gewenste weerstandsratio van 1,2 zoals vastgesteld in de Kadernota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen ([RAAD-6246](#)).

Met de voltooiing van het financieel herstel kan het financieel herstelplan uit 2016 nu ook formeel worden afgesloten. In de jaarverantwoording 2021 zal daarom voor het laatst separaat over het herstel van het eigen vermogen worden gerapporteerd.

De definitieve jaarverantwoording 2021 verwachten wij u na afronding van de accountantscontrole, op woensdag 18 mei aanstaande te kunnen doen toekomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

ECONOMIE EN PARTICIPATIE

- Almelo scoort steeds beter bij ondernemers op ondernemersklimaat en dienstverlening. Almelo staat in de top 10 van meest MKB-vriendelijkste steden. Het Ondernemersloket zet sterk in op de dienstverlening aan en samenwerking met het Almelse bedrijfsleven.
- De vraag naar bedrijfskavels overtreft alle eerdere regionale prognoses. In samenspraak met de regiogemeenten en provincie Overijssel is 12,12 ha, die eerder in de ijskast stond, in 2021 alsnog verkocht. Ook het XL Businesspark is volledig uitverkocht.
- Op verzoek van de Twenteboard werkt Almelo aan een ruimtelijke ontwikkelstrategie voor XL Businesspark 2.
- Met 2 nieuwe bedrijveninvesteringszones, in de binnenstad en op bedrijvenpark Bornsestraat, krijgt de samenwerking tussen bedrijven en gemeente een nieuwe impuls.
- Een groot aantal inwoners vond een (nieuwe) baan via het Twents Fonds voor Vakmanschap, de nieuwe Werkplein-app of via het Twents Huis van de Logistiek. Tegelijk werden ruim 700 mensen gestimuleerd om meer maatschappelijk actief te zijn door het uitoefenen van een tegenprestatie.

DUURZAAMHEID

- Er is 111 megawatt aan duurzame energie via de zon gerealiseerd: kleinverbruik-aansluitingen zorgden voor 20 megawatt aan duurzame energie, grootverbruik aansluitingen voor 51 megawatt, en zon op land leverde 40 megawatt op. Voor 2 zonneparken verleenden we een omgevingsvergunning (totaal 53 ha): aan de Aadijk en nabij de Leemslagenplas (zodra er netcapaciteit vrij komt). Daarmee vullen we onze bijdrage aan de Regionale Energiestrategie Twente voor zonne-energie nagenoeg compleet in.
- De Leemslagenplas zorgt voor verkoeling in het ziekenhuis ZGT. Het retourwater stroomt via een nieuw aangelegd helofytenfilter van 31.000m3 terug naar de Leemslagenplas. Dit filter, tussen de plas en het kanaal, is een walhalla voor vogels.
- Almelo deed in november een aanvraag voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijken voor de Aalderinkshoek. De rijksbijdrage van ruim 4 miljoen euro – die in maart 2022 is toegekend - dekt de onrendabele top en maakt het financieel mede mogelijk een deel van de wijk aardgasvrij te maken.
- Samen met buurgemeenten Tubbergen en Twenterand en de provincie werkt Almelo aan een verkenning naar de mogelijkheden voor windenergie. De samenwerking zorgt voor afstemming op het gebied van ruimtelijke- en technische (on)mogelijkheden en eenduidige communicatie naar bewoners van het gebied.
- In mei 2021 stelde de raad de Almelse Klimaatadaptatiestrategie vast. Die geeft duidelijkheid over de gevolgen van klimaatverandering voor Almelo en de stappen die nodig zijn om ons daarop voor te bereiden. De voorbereidingen voor de stimuleringsregeling zijn opgestart.
- Ruim 5.000 woningeigenaren ontvingen voor 50 euro aan producten voor kleine energiebesparende maatregelen.

Welke programmaresultaten zijn gerealiseerd in 2021? Hieronder een overzicht op hoofdlijnen. De definitieve jaarverantwoording, inclusief financiële paragraaf, volgt zodra de accountantscontrole is afgerond.

BINNENSTAD

- Almelo werkt door aan een ontwikkelplan voor de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadhuis en het Marktpllein, inclusief het Havenblok).
- Binnenstadsondernemers stemden in 2021 positief over de bedrijveninvesteringszone. Deze BIZ leidt tot een nieuwe impuls en extra investeringen in de binnenstad.
- Leegstand pakken we aan door subsidies via het Gevefonds, dat transformatie van leegstaande panden in de binnenstad stimuleert. Via de leegstandsverordening komen we vroegtijdig met eigenaren van leegstaande panden in gesprek.
- De gebiedsvisie Grootgravenkwartier is vastgesteld. Daarmee zetten we een vervolgstap in de transformatie van de Grotestraat Noord. De provincie draagt 1 miljoen euro bij vanuit de Ruimte, Wonen en Retail regeling. De voorbereiding van de herinrichting van de openbare ruimte is inmiddels gestart en verschillende pandeigenaren zijn bezig met de transformatie van hun pand van winkel naar woning.

VEILIGHEID

- Almelo is in 2021 geconfronteerd met een aantal dodelijke incidenten. Deze incidenten onderstrepen het belang van het versterken van de verbinding tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein.
- In 2021 vonden verschillende integrale controles plaats. Zo startte de gemeente met de grootschalige integrale controle van garageboxen en bij autobedrijven. Ook werd integraal gecontroleerd op illegaal gokken. Met deze integrale acties blijven wij illegale activiteiten bestrijden. Inwoners waarderen deze acties. Ze dragen daarmee bij aan het vertrouwen in de gemeente.
- Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland (RIEC ON) voerde een weerbaarheidsscan uit. Almelo scoort hoog en is in Twente voorloper in de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- In 2021 werd streettriage structureel ingevoerd na een succesvolle pilot. Streettriage levert een grote bijdrage aan het realiseren van passende hulpverlening bij meldingen van personen met zorgwekkend gedrag.
- Uit de evaluatie van een proef met bodycams door boa's blijkt dat een bodycam een preventief effect waardoor escalaties worden voorkomen. Zij gedragen zich rustiger zodra ze een bodycam zien, en dat vergroot het gevoel van veiligheid van boa's. De bodycam hoort nu bij de standaarduitrusting van iedere boa.
- Almelo participeert binnen het regionaal programma Jeugd en Criminaliteit. We werken aan een integraal actieplan voor Jeugd en Veiligheid. Dat richt zich op het verkleinen van het risico dat kwetsbare jongeren afglijden richting criminaliteit. Dit gebeurt door preventie, signalering en gerichte interventies, zowel op het gebied van zorg als straf.

NIEUWSTRAATKWARTIER

- Ondanks corona kwamen bewoners met initiatieven die we konden realiseren: hondenspeelveld Nieuwstraat/Rohofstraat, blikvanger Ambtstraat, zwerfvuilactiviteiten, geveltuintjes aan de Ambtstraat en activiteiten door buurtmoeders Smorrevel.
- Voor de Witvoeten- en Gravenstraat maakten betrokken partijen een plan voor een klimaat- en toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte. De oude woningen hier zijn gesloopt en nieuwe, aardgasvrije woningen worden gebouwd.
- Er wordt gewerkt aan een langetermijnvisie voor bedrijventerrein Achter de Molen als toekomstbestendige locatie. Samen met de bewonersgroep kijken we hoe we op korte termijn de uitstraling van het terrein kunnen verbeteren.
- We werken aan een aardgasvrij-ready Nieuwstraatkwartier. Huis-aan-huis gingen we in gesprek met bewoners van 4 straten over verduurzaming van hun woning. Als eerste stap kregen bewoners kleine, energiebesparende producten. 28 woningeigenaren dienden een aanvraag in voor de Regeling Woningverbetering en -verduurzaming. Op de Dag van de Duurzaamheid was er een Duurzaamheidsmarkt bij de Hagedoorn. Leerlingen van groep 5 van de basisscholen Step! en De Wierde zijn opgeleid tot Junior Energiecoach.
- Om overlast van (illegale) kamerverhuur tegen te gaan was er in de Week tegen Ondernijning een integrale actie in de wijk.

OMGEVINGSWET

- De invoering van de wet is uitgesteld tot 2023. Er is meer tijd nodig om het Digitaal Stelsel Omgevingswet goed te laten functioneren. Positief is dat wanneer de wet start en de grote gemeenten aangesloten worden, Almelo direct aansluitend van start kan.
- Er is gewerkt aan een participatieverordening die in 2022 zal worden vastgesteld. Daarnaast wordt gewerkt aan participatiebeleid.
- De werkprocessen zijn uitgelijnd en de organisatie kan binnen 8 weken na aanvraag een vergunning verlenen.
- Medewerkers hebben inhoudelijke opleidingen gevolgd. In 2022 bieden we medewerkers maatwerk op gebied van trainingen.
- Als het gaat om het Omgevingsplan nemen we alles in principe beleidsarm over. In de loop van komende jaren wordt bekeken welk beleid aangepast moet worden en hoe.
- Afgesproken is dat grote, impactvolle ontwikkelingen in het fysieke domein, die in een lijst zijn vastgelegd, voor advies worden voorgelegd aan de raad, inclusief verplichte participatie. Hiertoe besloot de raad op 7 december 2021.

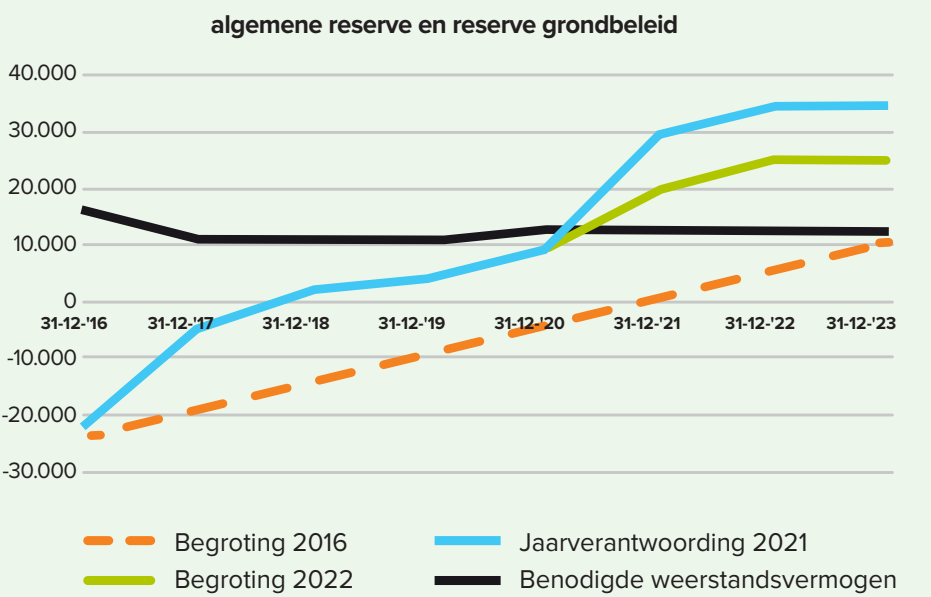
WIJKSTURING

- We realiseerden samen met inwoners 36 bewonersinitiatieven.
- Met partners en bewoners pakten we complexe overlastsituaties aan, zoals bij het Stadsstrand Indië en het Beeklustpark.
- Binnenstadsbewoners rondom het uitgaansgebied werden betrokken bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Dit leidde tot de uitbreiding van de fietsenstalling in parkeergarage Hagenborgh en een grote schuifpoort bij de aangelegde calamiteitenroute voor hulpdiensten.
- Met woningcorporaties werkten we aan wijkanalyses. Die wijkanalyses worden in 2022 vastgesteld en vormen de basis voor de wijkopgaven 2022-2026.

HERSTEL EIGEN VERMOGEN

Een van de belangrijkste opgaven in deze collegeperiode was het herstel van het financieel vermogen van de gemeente. De prognose was dat eind 2023 het weerstandsvermogen van de gemeente weer op peil zou zijn. De grafiek laat zien met welk succes het college dat moment al veel eerder, namelijk medio 2021 bereikte. In de jaren daarna is de vermogenspositie van de gemeente alleen maar gegroeid. Het college maakte de gemeente financieel gezond waardoor er nu weer ruimte is voor investeringen in de stad.

ZORG

- In 2021 stelde de raad de Preventieagenda vast. Die richt zich op het bevorderen van een positieve gezondheid van inwoners. Tegelijk willen we de zelfredzaamheid en eigen kracht van inwoners vergroten.
- Almelo doet mee aan een landelijke pilot die de bekendheid bij mantelzorgers over bestaande mantelzorgregelingen moet vergroten. We kijken naar welke mantelzorgregelingen er zijn en welke knelpunten mantelzorgers ervaren bij het gebruik (kunnen) maken van die regelingen.
- Sinds het voorjaar van 2021 is in Almelo, Hengelo en Enschede het programma Nu Niet Zwanger actief. De 3 steden werken samen met GGD Twente. Landelijk doen 141 gemeenten mee.
- We willen ouderen bewust maken van hun toekomstige woon- en zorgbehoefte. Daarom startten we in september 2021 met de COSBO de campagne 'Tijd gaat snel'. Een goede voorbereiding helpt hen om in de toekomst zo veilig en zo zelfstandig mogelijk te kunnen blijven wonen.
- Door corona namen de achterstanden toe bij kinderen die al een onderwijsachterstand hebben. Zowel het onderwijs als de gemeente ontvingen extra Rijksmiddelen om die achterstanden aan te pakken. Dat doen we via extra capaciteit en focus op de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren.
- Centrumgemeenten Almelo én Enschede startten het Transferpunt Wonen. Dit is een pilot waarbij we bewoners vanuit de maatschappelijke opvang willen laten doorstromen naar reguliere woningen van Twentse corporaties.
- In 2021 werden de voorbereidingen getroffen voor het Meldpunt Eenzaamheid. Eenzame inwoners en professionals die eenzaamheid signaleren kunnen vanaf maart 2022 bellen of een online melding maken.